

THE LIFE & UPADESH OF SHRI SAIBABA

Price 50-00

Copies 2000]

[1999

Publisher
Shri D. M. Sukthankar
Chairman
For Shri Sai Baba Sansthan
Shirdi.

Printed by : **SAKAL PRINTERS,**
Sakal Bhavan, Plot No. 42-B, Sector No. 11,
CBD Belapur, Navi Mumbai-400 614.
Tel. No. (022) 7574327, 7572961. Fax : (022) 7574280

آرپڻ پٽر

گهڻي شردا - پوٽر ۽ سڪ سان

هي

شري ساڻڀين ستا چوٽر

پار برهم پرماتما سچدانند

شري ساڻڀين بابا

جي چون ڪمن ۾ آڏين ڪريان ٿو.

شيو ۾

جيتانند پارنداس لعلواڻي

* ڀڃڻ *

سائين بابا ويهه اچي آڳڙين ۾ - توکي پسان مان پل پل ۾
اکين ۾ توله سڀڄ وڇاڀان - پريم جي چادر ان تي وڇاڀان
رام نام گڻ گڻي سڻاڀان - پنکو هڻان ويهي چوڻ ۾ -
توکي.....

دم دم توکي دل ۾ چاهيان - هر دم توکي من ۾ وسايان
تن تن شيوا منجهه لڳايان - چٽ رهي تنهنجي چوڻ ۾ -
توکي.....

هلندي چلندي نام چپيان مان - اٿندي سهندي ياد ڪريان مان
سڀني ۾ صورت تنهنجي پسان مان - درشن ڏج تون اٿت سهي
توکي.....

شال سڀني ۾ توکي پسان مان - سڀ ۾ رام رحيم ڏسان مان
جن تون هلائين راضي رهان مان - نام جي مستي رهي من -
توکي.....

پرونه ڪوئي نڪي پلو مان - پيار پريا منا بول بوليان مان
ساد سنگت جي شيوا ڪريان مان - آلاه مالڪ رهي مک ۾ -
توکي.....

مهاڳ

(ٻدم شري پروفيسر رام پرتابراڻ پندجواڻي)

سائين بابا ڪير هو؟ ڪٿان آيو؟ شاديءَ ۾ ڇو
اچي قيام ڪيائين. ماءُ پيءُ ڪير هئس، هندو هو يا
مسلمان، ڪنهن کي به خبر ڪانهي. سچل سومست کان
پڇائون، ”ڪير آهين؟“ چيائين ”جوئي آهيان سوئي
آهيان.“ پڇائونس ”ڪٿان آيو آهين؟“ ”چور فلڪ مٿن زمين
پي آيا، جو عرش ڪرسي وچ مٿن نه سمايا“ پڇائونس
”جو آيو آهين چيائين“ ”ايڏو ديڪي وٽ پيو سي رايا،
اسين اپني خواهش آيا هون.“ چيائونس ”ماءُ پيءُ ڪير
اٿيئي؟“ چيائين ”اسان نه ڪهين دي ڄاڻي هون، اسان
نه ڪهين دي نپاڻي هون.“ پڇائونس ”پلا نالو ڇا
اٿيئي؟“ چيائين:

”ڪو خاص چوي، ڪو عام چوي

ڪوئي پنهنجو چوي ڪو خام چوي

ڪوي سچل نام چوي

آءُ جوئي آهيان سوئي آهيان.“

پڇائونس ”ڌرم مذهب ڪهڙو اٿيئي؟“ چيائين

”هندو مومن ناھيان.“

اهيئي سوال ٿيا شريءَ جي سائين بابا سان ؟
اهيئي هن جواب ڏنا.

سائين بابا شريءَ وارو مهاراشترا جو مها سنت ٿي
گذريو آهي. گهر گهر ۾ سندس مورتي آهي. اوچ
ڪوئيءَ جو فقير ٿي گذريو آهي، صحتي معدي ۾ فقير.
فقير جا گڻ آهن:

ف:- فاقا ڪشي

ق:- قنع

ي:- ياري خدا

ر:- رحر وارو.

سندس وهنوار هن طرح آهي:

ف:- فعل (ڪرم)

ق:- قول (وچن)

ي:- يقين (نشچو)

ر:- رهت (ورٽاءَ).

جيڪو هنن چئن لڇڻن سان سينگاريل آهي سو به
فقير آهي.

ف:- فراغت (اشقروني)

ق:- قناعت (سنجمر)

ي:- يگانگت (سمتا)

ر:- رحمت (ديا).

جنهن هيٺين عادتن سان جيءُ جوڙيو آهي سو
فقير آهي.

ف:- فنا (من مارڻ)

ق:- قيام (استتي)

ي:- ياس (دنيا کان نا اميدي)

ر:- رياضت (سادتا).

جيڪو هيٺين ڳالهين کان پري آهي سو فقير آهي.

ف:- فساد (جهڙو)

ق:- قمارا (جوا)

ي:- ياوهه گوٺي (ويوت وچن)

ر:- رها پياڻي.

جيڪو هنن خيالن کان آجو آهي اهو فقير آهي:

ف:- فصولي (اڻنگي هلت)

ق:- قلم (ڪو پڻا)

ي:- يپوسڪ (خشڪ مجازي)

ر:- رعوتڪ (ايمان).

جو هنن گھڻن سان ورتاءُ ڪري ۽ ٻين کي فائدو

ڏي اهو فقير آهي:

ف:- فيض (اڻڪار)

ق:- قياس (ويچار)

ي:- ياوري (سهاڻا)

ر:- رسوخ (پول).

هن اصولن تي هلندڙ انسان به فقير آهي:

ف:- فڪر (سادتا)

ق:- قناعت (سنجمر)

ي:- ياد (پرارثنا)

ر:- رضا (ياطو).

سڄي فقير لاءِ سائين کانسواءِ ٻي ڪنهن به ڳالهه ۾
 موهه ڪونهي. جيڪي دين توڙي جا سندا مڃي ڇڏين
 تن کي ڪيئن ڪنهن گروهه ۾ گرفتار ڪبو. گرو نانڪ
 ديو کان پڇيائون: ”هندو يا مسلمان؟“ جواب ڏنائون
 ”انسان.“ سائين بابا به سڄو انسان هو. دين توڙي کان
 مٿي، پيد پاءُ کان پوري، بلڪل سڄو انسان. ڪن چيو
 ديوتا آهي، ڪن چيو پڳوان آهي، ڪيڏي نه ڪير تي
 آهي سائين بابا جي. آخر تائين خبر پئجي نه سگهي ته
 هندو هو يا مسلمان، الله سان اوريندو هو ته ويٺل سان
 به ورونهن ڪندو هو، رهندو پراڻي مسجد ۾ هو پر
 ڪرائيندو ڪيرتن يا نام سڀتاهه ۾ هو. عيد وقت هندو
 لڳندو هو ۽ رام نوميءَ تي مسلمان. زبان تي نالو هوندو
 هوس ”الله مالڪ“ پر ٻوليندو هو ويدن جي واڻي.
 مون سندس جيون چتر پڙهيو آهي، جنهن مان مونکي
 معلومت ٿي آهي ته مرد موله هو، سمپورڻ سنس
 هو، مالڪ به هو، محبوب هو، پيار مان پڪاري ويهي
 ڳالهون ڪري، اندر نارهي ڇڏي. پنهنجي مستي ۾ اچي

وچين ته پيارا به پري پڇي وڃن. انهيءَ ۾ به وڏو راز
 هو. مان سائين بابا لاءِ ڇا لکان؟ جسٽس ريگي، شري
 دڪشت، شري دابوڪر، شري بڙئي جهڙن ودوانن
 جيڪي هن مها سنت سائين بابا بابت لکيو آهي سو
 پڙهي مان چئي سگهان ٿو ته بابا هن سنسار ۾ ڪلياڻ
 ڪرڻ آيا ۽ سبق ڏيڻ آيا، ته اسين سڀ هڪ آهيون،
 سنسار ۾ سيلاني بڻجي سڄو ڪرڻ آيا آهيون. جتي
 سڀ پنهنجا آهن ڪوبه پراڻو ڪونهي. جنهن پاڻ
 سڃاڻو تنهن سائين کي سڃاڻو.

هن ڪتاب جو سنڌيءَ ۾ انوار مونکي وڻيو. ڏنيو!
 ڏنيو آهي پاڻ چينانند لعاواڻي کي جنهن سائين بابا
 لاءِ سڪ ڏيکاري آهي ۽ هي سندس پستڪ ترجمو ڪري
 ۽ ڇپائي پاڻ کي پاڳوان بڻايو آهي ۽ جس کڻيو آهي.
 شريءَ ياترا ڪرڻ لاءِ دل ۾ ابلاڪا آهي. هڪ ڏينهن
 ضرور وڃي بابا جي آستان جو روشن ڪري ايندس.

چتر سائين بابا.

شڪرگذاري

مون ۾ طاقت نه آهي جو مان ”سائين بابا“ جي
دنيا ۽ رحم جو ورنن ڪري سگهان. سائين بابا مون کي
جيڪي ڪرامتون ڏيکاريون آهن، انهن جو ذڪر ڪرڻ
منهنجي لاءِ ڏکيو آهي. سائين بابا ٻين سنتن ۽ مهاتمان
وانگر سنڌين ۾ پيارو آهي. ان جي جيوني ڇپائڻ جي
من ۾ ابلاڪا به ان پيدا ڪئي ۽ پنهنجي آشيرواد سان
اها من جي مراد به ان پوري ڪئي. شريءَ جو ڳوٺ
جتي ڪا به اسٽيشن ڪونهي، اتي رڳو ڪارن، بسين ۽
پنڌ رستي ماڻهو پهچن ٿا، پر توهان سندس آرٽيءَ جي
وقت ڏسندا ته ڪيئن نه پريمي هزارن ۾ اچي شامل
ٿا ٿين. سندن مورتيءَ ۾ جيڪو شردا ٿو رکي اهو ڪين
ان ۾ ڏسڻ ٿو اچي. کيس ان ۾ رام به ڏسڻ ۾ ايندو ته
ڪرشن به ڏسڻ ۾ ايندو. رڳو پورو وشواس گهرجي.

مان شڪرگذار آهيان ڀاءُ چينانند لعلواڻيءَ جو جنهن
پنهنجو ڪافي قيمتي وقت لڳائي، محنت ڪري هن
ڪتاب جو ترجمو ڪري ۽ ڪرائي ۽ ڇپائڻ ۾ پوري
پوري مدد ڪئي آهي. سنڌي ساهتيءَ ۾ شري چينانند
لعلواڻيءَ کي هر هڪ سڃاڻي. هن صاحب يارن جيون
اخبار، رسالا، ناول ۽ ٻارن جا گهڻيئي ڪتاب ڇپايا
آهن ۽ ڇپائي رهيو آهي. تنهن کانسواءِ شريمد پاڳوٺ

شري گرو گرنٽ صاحب (سنڌي ۽ ۾) شري وشو پراڻ
 ۽ پيا گرنٽ ڪڍي سنڌي ساهتيه کي امر ڪيو آهي.
 اڃا به کيس سائين شڪتي بخشي ته سنڌي ساهتيه
 جي شيوا ڪندو رهي.

هن پستڪ ڇپائڻ ۾ مان هيٺين صاحبن جو شڪر گذار
 آهيان. شري ڪي. سي. پاٽڪ **Shri K. C. Pathak**
 رسيور شري سائين بابا شرڊي ۽ جو جنهن سنڌي ۽ ۾
 آڻڻ جي موڪل ڏني.

پروفيسر رام پنڄواڻي ۽ جنهن مهر باني ڪري مهاڳ
 لکي ڏنو.

شيوا ۾

نند لعل تي. ڌاريجا

وشواس رکڻ سان ئي ٻيڙا پار

وشواس هڪ اهڙي شيءِ آهي جنهنجي رکڻ سان
 انسان پٿر ۾ به پڳوان پاتو آهي. اهڙا گهڻائي مثال اسان
 کي شاسترن، سنتن ۽ مهاتمانن جي جيون مان ملندا.
 مونکي ڪيترائي پنهنجا آزموڊا مليا آهن ۽ ڪيٽون
 ٻين جي جيون مان پڻ. ڪنهن به سڄي دل سان
 وشواس رکيو آهي ته ان جا ٻيڙا پار ٿيا آهن.

ملڪ جي ورهائڻي کانپوءِ مهاراشٽرا ۾ اچڻ تي مون
 ڪيترو ئي سائين بابا جي باري ۾ ٻڌو آهي ۽ سندس
 مورتيون گهر گهر ۾ ڏٺيون اٿم. ڪيترا شرديءَ بابت
 ڳالهيون ڪندا آهن، پر اهڙو منهنجو سوڀاڳ ڪونه ٿيو
 آهي جو شرديءَ ۾ وڃي سائين بابا جو درشن ڪري
 اچان. پر ٻين جي آزموڊي مان سمجهان ٿو ته شرديءَ
 جو سائين بابا پورن سنت هئا. ڪجهه وقت ٿيو ته
 هنديءَ ۾ شري نندلعل تلريجا سائين بابا جو جيون
 چتر ڪڍي آيو ۽ چيائين ته ”اهو منهنجو خيال آهي ته
 سنڌيءَ ۾ ڇپايان.“ ڪتاب مونکي ڏنائين پڙهيم—
 سائين بابا جي ڪرامتن بابت پڙهيم. مون کي خبر
 آهي ته شري نندلعل جو وشواس سائين بابا ۾ آهي ۽
 اهو سندس مرادون پوريون ڪري رهيو آهي.

سائين بابا جي جيون بابت وڌيڪ نه چئي وڃو
 ايترو چونڊس ته مون ان ۾ ڪيتريون اهڙيون ڳالهيون

ڏٺيون جن مان سمجھان ٿو ته هو پورن سنت مها آتما
هئا. هو نه هندو هئا نه مسلمان. هن جا شش هندو
مسلمان، پارسي ۽ ڪرستان سڀني ذاتين مان آهن. هو
سڀني ڌرمن کي هڪ نظر سان ڏسندا هئا ۽ انسان
جائيءَ جي شيوا ۾ ايشور کي پسندا هئا. مون کي اميد
آهي ته پاڻڪ پڙهي ان مان فائدو وٺندا.

مان شڪرگذار آهيان شري نند لعل جو. هو نماڻو
سانتيڪو ۽ سائين بابا جو وشواسي پوڄاري آهي.
جنهن جي همنائڻ سان ئي هي پستڪ توهان جي هٿن
۾ اچي سگهيو آهي.

مان شڪرگذار آهيان پوجنيد دادا جن جو، جو
پنهنجو نالو ظاهر ڪرڻ نٿو چاهي، جنهن جي ساٿ
سان هي پستڪ توهان جي هٿن ۾ آهي.

ٻڌي چاهي لاءِ ٻه اکر

پريمين جي گهڻي ڇڪ سبب پيو چاهو پريس ۾
ڏنر، ته پياري پاءِ شري ناري ماڪيجاڻي چيو ته شري
ساء بابا سنستان شردِيءَ وارا سڀ ڪاپيون ڪٽندا. ان
جي لاڳت جيڪا آهي سان پريندا. مون خوشيءَ سان
قبول ڪيو. مان شري کي - اچي - ڪاڪري ڪورٽ
وسيور شري ساء بابا سنستان شردِيءَ شري ناري
ماڪيجاڻي جو شڪرگذار آهيان. شيوا ۾

چيٺانند پارنداس لعلواڻي

پدم اکر

شري سائين بابا پورن سچا سنت ۽ ڪرامت جا ڏٺي
هئا. اڄ به سڄي دل سان شردا رکي جيڪو به شردِيءَ
۾ وڃي ٿو ان جا ڪم پورا ٿين ٿا.

اسانجو خيال ٿيو ته سنڌيءَ ۾ به شري سائين بابا
جو جيون ۽ امل اُپديش چڄي. مون ان باري ۾ شري
ناري ماڪيجاڻيءَ جج بمبئي سول ۽ سيشن ڪورٽ جي
کي وينتي ڪئي ته توهان سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪري ڏيو. هن
چيو ته توهان کي ٻڌي خوشي ٿيندي ته سنڌيءَ ۾
اڳر ئي شري جيئانند پاونڊاس لعلواڻيءَ ترجمو ڪري
اهو ڇپايو آهي. جنهنجو پهريون ڇاپو ٽن مهينن ۾ خلاص
ٿي ويو آهي. مونکي اهو ٻڌي خوشي ٿي. ڪائونسل
پستڪ وٺي ڏنم. مونکي ڏاڍو وڻيو.

سنڌيءَ پريمين جي ان پستڪ لاءِ چڪ گهڻي هئي
انڪري خيال ڪيم ته شري ساء بابا سنستان شردِيءَ
پاران اهو وري ڇپائجي. مون شري ناري ماڪيجاڻيءَ
سان ڳالهه ڪئي. ان شري جيئانند لعلواڻيءَ سان ڳالهايو.
جنهن چيو ته پريس ۾ اڳر ئي ڏنو ويو آهي. مون چيو
ته سڀ ڪاپيون سنستان پاران اسپن ڪنڊاسين. شري
جيئانند لعلواڻيءَ خوشيءَ سان قبول ڪيو.

مان شري ساء بابا سنستان شردِي پاران شري ناري
ماڪيجاڻيءَ شري جيئانند لعلواڻيءَ پدم شري پروفيسر
رام پنڄواڻيءَ ۽ شري نندلعل تلريچا جو شڪر گذار آهيان.

شيو ۾

K. H. KAKRE.

Court Receiver,

Shri Sai Baba Sanasthan Shirdi

شري سائين ست چرڻو

پرستاونو

”اوم“

ست چت آند رُو پاي، مايا تم وناشي
نوملايه پرشانتاي، سائين ناڻايه تي نمھ
آدياتمڪ شڪتين جي ڀارت ڀوميءَ جا سناتن
ڪال ڪان وٺي، سڀ کان اُتم اُوچ ۽ سرپشت آدرش
پئي رهيا آهن. ان ڪري ئي اسان ڪي آدياتمڪ ۽
(نعتڪ) نيتي مريدانن جي شڪتين سان ڀرپور، هڪ
اهڙي سندر گلشن جو نظارو ڏسڻ لاءِ مليئون، جنهنجي
هڪڪار ۽ سڳند ملڻ سان، ڀارت جي گذريل زماني جو
ڪجهه پتو پئجي سگهيتو.

ڀڳوان شري ڪرشن، گيتا ۾ فرمايو آهي ته:-

”پرترائايه سادو نام، وناشايه چ دشڪر نام

ڌرم سنستا پنارثايه سمپوامي يگي يگي.“

يعني جڏهن جڏهن هن سنسار ۾، پاڻ تمام گهڻو
وڌي وڃيٿو ۽ ڌرم ۽ ڪرتوبه پالڻ جي رستي ۾، اٽيڪ
رنڊڪڙن ۽ وگهن اچي ڪڙا ٿين ٿا، تڏهن اٽيڪ ۽
اٽياچار جي (بگ) زماني کي ختم ڪرڻ لاءِ، وقت به
وقت، ڀرپور جي مهارن شڪتي، جن جيون جي ڪلياڻ

لاء اڌرم کي ناس ڪري، ست مارگ ڏيکارڻ لاءِ،
منش رُوپ ۾ ظاهر ٿيڻي.

انهي اڌياٺڪ پرمپرا کي، سميه سميه ٿي، گورنگ،
مها پوپ، شري رام ڪرشن پرمهنس، تلسيداس، سورداس،
گورو نانڪ، گورو گوند سنگهه، شري گيانيشور،
رامداس، ايڪنات، نامديو، ٽڪارام جهڙيون اٺيڪ اُوچ
ويڪتيون ۽ آتمائون، قائم رکنديون آيون آهن. اڄ به
پارٽ جي گهر گهر ۾ مٿين مهاپرن جون تصويرون
شرتا پوڙي ۽ آڌر سان پوجبيون ڏسڻ ۾ اينديون.

اهڙي مها شڪت ۽ وارو ”شري سائين بابا“ پڻ،
شرديءَ ۾ ٿي گذريو آهي، جنهنجي چرڻ ۾ ويهي
شيوا ڪرڻ جو سڙياڳيو مونکي، ۱۹۱۰ کان ۱۹۱۸ تائين،
پراپت ٿيو. شري سائين بابا جي روپ ۾ اڀرڻ جي سکيا
ظاهر ٿي، جنهن جو سندن جيون ۽ حياتيءَ جي مثالن
دٿاران، سندس گڻن جي معرفت، اسان رواجي منش
کي، پونڪي روشن مليو.

پارٽ جي سنان ستيه جي کوچ ۽ پريم ڪانسواع
شري سائين بابا، ڪنهن به خاص ڌرم جو ٺڪي پرچار
ڪيو ۽ ٺڪي ڪنهن ڌرم جو ڪڍڻ ڪيو. هن سڀني
ڌرمن جي پوئلڳن کي، پاڻ کي الڳ الڳ سمجهڻ
بدراڻ، هڪ ٻئي سان رلي ماري هلڻ جي سدائين ٿي ٿي
زور ڏنو ۽ چيو ته هي سارو سنسار، ”ڪو سڌو ڪٿم ڪم“
يعني هڪ ٻڪرو ڏو ڪٿم آهي.

ڪڏهن ڪڏهن مڙج ۾ اچي، هو پاڻ کي ”پر بھم“
 پڻ ڪوٺيندو هو پر رواجي طرح هو چوندو هو ته
 ”اللہ مالڪ آھي. اوهين نمرتا پوروڪ سيني سان پور
 ڪريو، ڇو ته اسين سڀ هن سرڪر شڪتوان جي
 سنتان آهيون.“ هن لاءِ ”رام ۽ رحيم“ ٻئي هڪ هئا.
 هن جي روزاني جيون ۽ رهڻي ۽ مان اسان کي اهڙي
 گوروءَ جو دانش مليو، جو ”ڪتر سڌانت وادي“ نه
 هوندي پڻ ايشور جي کوچ ڪندڙ ساڌڪن لاءِ هڪ
 لائيت هائوس يا روشن منار ثابت ٿيو.

شري سائين بابا جي آڪھ ۽ بال اوستا جو پورو
 پڪو پتو ڪونه پئجي سگهيو آهي. ڪي چون ٿا ته
 مسلمان آڪھ جو هو، جو گذريل صديءَ جي آخر ۾ شري
 ۾ اوچتو اچي پرگهت ٿيو، جتي سندس دانش اول
 اول، شري ايڇ. ايس. - ديكشت، شري رگهناڪ راو
 داپولڪر، شري گوپال راو پوٽي جهڙن، ڪن ٻين پوسد
 ۽ انيوي روشن ڪي پراپت ٿيو، جن ۱۹۰۹ کان ۱۹۱۰
 تائين، کيس پوسد ڪيو. شري داپولڪر ٿي، پهرين
 پهرين، مهاراشٽريه پاشا ۾ ”شري سائين چرتر“ گرنٽ
 ظاهر ڪيو، جنهن تي شري سائين بابا راضي ٿي، کيس
 ”هيماڊپنت“ ڪري سڏيندو هو. ان گرنٽ ۾ هن
 کان جيتري قدر ٿي سگهيو آهي، اوتري قدر شري
 سائين بابا جي چرترن جو سچو ۽ اکين ڏٺو احوال ڏنو آهي.

سنتن ۽ مهاڀرشن جو بيان، ويد به ”نيتي نيتي“
 ڪري بيان ڪن، ٿا ڇو ته سنت پرماتما جو روپ آهن.
 انهن جي باري ۾ جيڪي بدظن ۽ اچيٿو، سوئي لکيو
 ويندو آهي. ”سنت ڪي مهما ويد نه ڄاڻهه. - جيتا
 سنه ايتا وڪيانهه. -“ شري سائين بابا چرتر جي رچنا
 پڻ، شري سائين بابا جي پورٽا ۽ شڪتي ملڻ سان ئي
 سڦل ٿي سگهي آهي.

شري سائين بابا، ۱۵ آڪٽوبر ۱۹۱۸ ۾ مها سماديه
 ۾ لين ٿي ويا. نيسين سندن آدرشن ۽ مهما جو پتو،
 صرف مهاراشتر جي لوڪن تائين، محدود هو، جو پوءِ
 سائين بابا جي پورٽا سان ئي وري پوءِ شري نرسنگهه
 سوامي، ڀارت جي ٻين ڀاڱن ۾ پئي پهلايو آهي، جنهن
 ڪري، اڄ ڪلهه ”شردِي“ هڪ پوتر آستان بڻجي پيو
 آهي ۽ ڪتان ڪتان جا ياتري، هرروز ان جو درشن
 ڪرڻ اچن ٿا.

سائين بابا جا جيون چرتر ۽ اُپديش مرهڻي، انگريزي
 ۽ ڏکڻ هندستاني پاشائن ۾ پڻ لکيا ويا آهن. هنديءَ
 ۾ جيون چرترن جن جي ”پرستاون“ لکڻ جو سڀياڳهه
 مون داس کي پراپت ٿيو آهي.

سنت چرترن جي خاک

ايم. پ. ريگي

(جسٽس)

لاندور مڌيه ڀارت

سنت پنڄمي

۱۹۵۴-۸-۲

پومڪا

(شري سائين بابا جي پرسنتا سان)

اڪثر ائين ڏٺو ويو آهي ته ڀارت جي ڀولڙي پوميءَ تي، جڏهن خود غرضي، پرشتاچار ۽ نانا پرڪارن جا اڄوڳ ڌرم جا ڪم زور وٺندا آيا آهن، تڏهن ايشور جي اڇا اٺوسار، ڪي سنه پرگهت ٿيندا آهن جي جڳت جي اڌ زمين کي ڌار ڪرڻ تي هلائي ۽ ماڻوٽا جو سبق پڙهائي، وري هليا ويندا آهن.

شري سائين بابا پڻ اهڙي ئي موقعي تي، شرديءَ ۾ پرگهت ٿيا ۽ پنهنجي اُمرت رُوپ اُپديشن معرفت جڳت جو ڪلياڻ ڪيائون. اڄ سندن سڪيائڻ سان اسان کي سڀ مارڱ تي هلڻ جي پريڙا ملي ٿي.

”شري سائين سڀ چوڻ“ جي مرهڻي ۽ انگريزي پستڪن کي هن وقت ڌرمي گرتن جي قطار ۾ رکيو وڃي ٿو. هلندڙ زماني جي پرچلت هندي پاشا ۾ سائين بابا جا جيون نه هجن، سا وڏي عجب جي ڳالهه پئي لڳي.

حقيقت ۾ مان، شري سائين بابا جي جيون چوڻون کان بلڪل غير واقف هوس پر نصيبن سان، منهنجو

اهڙي ست پرش سان ميلاپ ٿيو، جنهنجو سائين بابا سان سڀنڌ، شايد، جنر جئمانٿون کان هلندو پئي آيو. جيتوڻيڪ اهو ست پرش هن وقت اسٽول شاپو ۾ ناهي، ته به سندس سماڌيءَ تي وڃڻ سان، هن جو روپ، اکين اڳيان اچيو پيئي. اهو آهي، منهنجو پوڄيہ گرد پو، جو گرهست آشرم ۾ رهندي؛ سنسار ۾ ڪنول گل وانگيان نرليپ ٿي رهندو آيو آهي. شرڌا ۽ پڳتيءَ سان پور، سندس منن اڀرڻ، منهنجي من ۾ اٿس، پيدا ڪيو، جنهن جي آڌار تي، مان هي هندي ترجمو ڪري سگهيو آهيان.

شري سائين بابا هڪ اوتاري مها پرش هئا، جن سڀني ڌرمن جي سمائتا، پنهنجي رهڻيءَ مان ظاهر ڪري ڏيکاري. اهوئي سبب آهي جو سائين بابا جي سماڌيءَ جو سڀني ڌرمن جا ماڻهو درشن ڪرڻ ايندا آهن. پنهنجي جيون ڪال ۾، هو ڪڏهن به الڳ الڳ سمپرڊاين جي نڪتہ چيني يا واد وواد ۾ اصل ڪين پيا ۽ نه پنهنجن ششن کي ان واد وواد ۾ پوڻ ڏنائون. جن به پڳت جنن جي، شري سائين بابا ۾ شرڌا ۽ اٿيہ پڳتي آهي، انهن کي ئي سائين بابا جي امله خزائي جي پراڻي ٿيندي رهي آهي.

آٽ ۾، پاڪن کي منهنجي پوار ٿي آهي ته هن بستڪ ۾ گهٽتائين ڏانهن ڪرڻا ڪري ڏيان ته ڏين. مون

کي آشا آهي ته پانڪ گڻ، شري سائين بابا دٿاران ڏنل
هدايتن ۽ سکيائين جي خوب پرچار ڪرڻ جي شب
آشيرواد موٽي ڪندا رهندا.

انڊور جي نياپهه تيش جسٽس ايم. پ. ويگي، هي
پستڪ پنهنجي نظر مان ڪڍي پنهنجي صاف دلي ۽
ادارن جو ثبوت، پنهنجي پرستاون ۾ ڏنو آهي، جنهن
لاءِ مان سندس هارڊڪ شڪر گذاري مڃان ٿو. مان
پنهنجي مترن، خاص ڪري شري پرير نارايڻ جو ڏنيوادي
آهيان، جنهن مونکي پورٽ سهيوگ ڏيئي مونکي
همتاڻو آهي.

مهتو - مڌيه ڀارت - مانگهه پورٽما ۱۷-۲-۱۹۵۴]

شري سائين بابا جي چوڻن جو داس
شورام ٺاڪر

شري سائين بابا ڪير هئا؟ تي رايو

هڪڙن جو رايو آهي ته شري سائين بابا هڪ پاگل
فشير هئا، جن ڪيترا سال هڪ جهوئي پواڻي مسجد ۾
ڪيترا سال نواس ڪيو. سڄو ڏينهن الائي ڇا جو ڇا
پيو چونڊو هو ۽ جيڪي سندس درشن ڪرڻ ويندا
هئا، انهن کان دڪشٽا جي روپ ۾، روپيا وٺندو هو.
اهو رايو غلط ان ڪري آهي، جو اُت سميه وقت،
جڏهن شري ا. اي. - ٽرڪيڪر جو هڪ دوست، ڪائين
روئي موڪلايو ته بابا جن کين چيو ته ”تون، پاگلن جيان
هلت ڇو ڪري رهيو آهين؟ مان بمبئي ۾ توسان انگ
سنگ نه آهيان ڇا؟“

جواب - مونکي انجو اٺو اڃا ڪونه ٿيو آهي.

بابا - جيڪي سمجهن ٿا ته مان صرف شاديءَ ۾
ٿي رهان ٿو، اهي منهنجي سڄي روپ کان بلڪل غير
واقف آهن.

(۲) ٻين جو رايو آهي ته سائين بابا هڪ سنت
پرس هئا. سائين بابا جي وارثڪ اٽسُون ۾، جوان طبقي
وڙا پربند ڪم سائين بابا کي سنڌ ڇوڙا مڻي ڪري
ظاهر ڪندا آهن.

(۳) جيڪي پريمي پگهه سائين بابا وٽ گهڻو

تڙو ايندا ويندا هئا، سي کيس ايشور اوتار ڪري مڃڻ
 ٿا ۽ هيٺيون ثابتيون ڏيندا آهن.

(۱) جسٽس ايم. پ. ويگي صاف لکيو آهي ته
 سائين بابا هڪ ڀر ڇنڊ ڇڪڻ جا مالڪ هئا، جنهن
 جي وسيلي، ساڌڪن کي ڇڪي، سنئين رستي تي
 آڻيندا هئا. جيتوڻيڪ هن وقت ستول سرپر ۾ موجود
 ٺاهڻ ۽ سنڌن سماڌيءَ تي جيڪي اچن ٿا، تن کي
 گپت نموني سھائتا ڪندا رهيا آهن.

(۲) ڊڪن رياست جي هڪ مکيه جج، ”پڳتون
 کي انڀو“ ڪتاب ۾ خود لکيو آهي ته سائين بابا ۾
 جيڪو وشواس مونکي ۱۹۱۵ کان اڳي هو، اهو هن
 وقت به قائم آهي. مان هنکي اڄ به زندهه سمجهان ٿو.
 هنجي آتما جي مٿان، اڳي ساڪار ڏيهر جو چولو پيل
 هو. ليڪن هن وقت سندس آتما، نرآڪار ست چت
 آند جي گپت روپ ۾، آسان کي پورٽا ڏيئي ۽ هلائي
 رهي آهي، جا محسوس ڪندو رهيو آهيان.

پروفيسر جي. جي. نارڪي پڻ ”پڳتون کي انڀو“
 ڪتاب ۾ لکيو آهي ته:-

مون سائين بابا جي مورتِي، پنهنجي گهر ۾ رکي
 آهي، جنهن جي مان هر روز پوڄا ڪندو آهيان.
 منهنجي نظر ۾ سائين بابا هڪ رواجي انسان نه، پر
 ساکيات ڀر ڀرهم جو روپ هو. منهنجو سهڙو، منهنجي

استري، منهنجي مائا، سائين بابا جا پوم پگت هئا ۽
 کيس ايشور روپ سمجهي سندس پوجا ڪندا هئا.
 منهنجي پهرين ياترا جي وقت، آرتي ڪرڻ مهل،
 سائين بابا بنا ڪنهن ظاهري ڪارڻ جي، اچي ڪاوڙيا
 ۽ وات مان گاريون وغيره ڪڍندا رهيا ۽ مون سمجهيو
 ته شايد ڪو پاگل انسان آهي. پر آرتي سماپت ٿيڻ
 بعد، شام جو جڏهن مان سندس چرڻن کي دٻائڻ وينس
 ته منهنجي مٿي تي هٿ ڦيرائي، هلڪي ٿاڻي هڻي
 چيائون ته ”بدين تو؟ مان ڪو پاگل ڪين آهيان.“
 مون کي انهن لفظن مان يڪدم پتو پيو ته ”انٽريامي
 آهي، جو منهنجي دل وارا اڪسر مون کي چئي ٻڌايا
 اٿس. اهڙيءَ طرح مون ڪيترا ڀيرا پريڪيائون وٺي ڏنيون
 ته هو سڀني جي اندر کي پڙهي سگهندو هو ۽ پنهنجي
 اڇا موجب اسان جي دلين ۾ خيال پيدا ڪرڻ جي
 طاقت منجهس موجود هئي.

(۴) امرائلي جي مشهور و دوان انڊو وڪيٽ دادا
 صاحب ڪاپرڊي ۽ ايم. بي. پرتان پڻ ”پگتون ڪي
 انيو“ ڪتاب جي پومڪا ۾ صفح ۳ ۾ لکيو آهي:-
 اسان جي دلين ۾ آيل، سوڪيم خيالن جي ٻڌائڻ
 تي، ۽ ضروري آڻائڻ پوري ڪرڻ تي، اسين سمجهون
 ٿا ته سائين بابا، هن ڌرتيءَ تي، ايشور جو هڪ ساڪار
 اوتار آهي.

(۵) شري داس گڙو مهراج، سائين بابا کي ”شد چئتي، ديانڌان ۽ وشو جي اٽپي ڪندڙ ڪري ورنن ڪيو آهي.“

(۶) شري نرسنگھ سوامي (هيماڊپنت) پهرئين آڌياءَ ۾ لکيو آهي ته ”سائين بابا، هڪ عجيب سنت هو، جو ڪڻڪ پيئهندو هو. پر سندس وڌيڪ صحبت ڪرڻ کانپوءِ معلوم ڪيم ته ”پر بوهم سروپ“ آهي. سائين بابا جي بلڪل نزديڪ شيوڪ شري ماتوڙاو ديشپانڊي (شاما)، کين ”ديوتا“ ڪري ڪوٺيندو هو.

* * * * *

آپنشدن جي رچه دڙ پراچين رشين، صاف لکيو آهي ته ”هيءَ سڄي سرشئي، جڙن ۾ وڻ، ٺٺ، جبل، پکي، پسون، انسان ۽ ٻيا ساهوارا پراڻي اسپن ڏسون ٿا، سا سڀ رچنا ايشور جي آهي ۽ ايشور هر هڪ پراڻي مائر ۾ ٿاچي پيٽي سمان سمايل آهي ۽ ايشوري طاقت سان ٿي، سارو سنسار پيو هلي. سائين بابا ۾ پڻ اها ايشوري شڪتي موجود هئي.“

پوستاونا

لـڪيل اڪروٽيڪ وسواس جوڳا ٿيندا آهن
شري سائين بابا جي مها سماڌيءَ جي وقت کان
وٺي، احمدنگر ضلع جي نياپهه آليه معرفت ٿي، سڄو
ڪاروبار سنڀاليو ويندو آهي، جنهنجو احوال ماهوار
پتو ”سائين ليلا“ ۾ ڏنو ويندو آهي. جڏهن شري
سائين بابا اسان جي وچ ۾ براجمان هئا، تڏهن پنهنجي
مڪارونڊ جي وچن سان ۽ پنهنجن ليلائن معرفت اسان
کي وقت به وقت، آڏياٻڪ پات پاڙهيون هئا. اهي
سڀ آپديش وغيره ڪنا ڪرڻ لاءِ شري داپوگر
(هيماڊپنت) کي پوري ٿا ٿي، جي ۱۹۲۳ کان ۱۹۳۹ تائين
”سائين ليلا“ پتريڪا ۾ پرڪاشت ڪيا ويندا هئا پر
اهي سڀ موهڻي پاشا ۾ ئي هئا.
مها سماڌي وٺڻ کان ڪي سال اڳ ٿي، سائين بابا
ائين به چيو هو ته ”مان سماڌي وٺڻ کان پوءِ به
آپديش امرت ڏيندو رهندس.“ سندس اها اڳڪٿي،
هينئر سڄي ٿيڻ لڳي آهي. گذريل (۳۷) سالن کان
وٺي، سائين بابا جي ڪيڙي، دؤر دؤر ديشن تائين
ٿيلجي ويٺي آهي ۽ سندس امر آپديش، هزارن ماڻهن
لي اثر وجهي، ست مارگه ڏانهن ڇڪي رهيا آهن.

۱۹۴۴ ۾ شري سي. وي. وڀي. گڏاڻي، انگريزيءَ ۾ جيون
 چتر ترجمو ڪري پڌارا ڪيا، جن جي عام ماڻهن
 چڱي سواڪت ڪئي. هندي پاشا ۾ ترجمي ڪرڻ بابت
 ٻي ڪافي پڇاڻي رهي هئي، جنهن جي شري شورام
 ٺاڪور جي پورائي ڪئي. شري ٺاڪور جي، جيڪا
 محنت ان باري ۾ ڪئي آهي، تنهن لاءِ ڪاميٽي سندس
 تهدل شڪرگذار آهي. ڪاميٽي جسٽس ريگي. ۽ شري
 چڪروتي گوپال جي مهاراج جي ٻيڻ ٿورائتي آهي،
 جن هندي ڪتاب جي شايع ٿيڻ ۾ ڪافي دلچسپي
 ورتي آهي.

سائين بابا جي چرڻن ۾ پروان
 شل سيني کي شائتي پراپت ٿي
 ناگيش ساڙلت - مئنيجنگ ٽرسٽي

شروڀي - ۱۹ اپريل ۱۹۵۶
 رام نومي

* پیتا *

هي گوردیو!

۱- نهين چاهتا ڪوئي آڪر
ميرا آدر مان ڪري
نهين چاهتا جگت ۾ ڪوئي
ميري ڀش ڪا گان ڪري

۲- نهين چاهيئي جگت ڪا ڏن
اڙ نه هي سمنان مجهي
نهين چاهيئي ڪيرتي پتا ڪا
اڙ نهی اڙوڙگ مجهي

۳- مڙي تو ڪيول يهي چاهتا
مجھڪو اٿسا آشيرواد ملي
سپندت واڻي ني ۾ گونجي
جگت ڪا ڪلياڻ ڪري

۴- پيت سمريت ڪرني ڪو
لي آج اسي مڙي آيا هون
سويڪار ڪرو گردیو اسي بس
اٿسي اپلاشا لي آيا هون.